

Una partida de pòquer polític

Les negociacions per formar el Govern balear s'han convertit en una mena de partida de pòquer. Tots els protagonistes, uns més que altres, juguen les respectives cartes intentant obtenir el màxim rendiment possible, fins i tot jugant-se-la de catxa si és necessari.

Les negociacions a múltiples bandes entre els partits illencs per intentar formar un govern han adquirit tots els ingredients d'una apassionant partida de pòquer, amb no pocs nervis i amb moltes catxes o envits sense cartes. Això sí, l'objectiu del joc és el mateix des que es van conèixer els resultats electorals. Qui reparteix cartes a dreta o esquerra, o a tots dos sectors, és només un *jugador*: Unió Mallorquina o, més concretament, la seva presidenta, Maria Antònia Munar. Llevat que durant el passat cap de setmana s'hagi produït un sobtat i improbable canvi en el rumb del joc, tot fa pensar que la partida s'allargarà considerablement i que no se sabrà res fins a finals d'aquesta setmana, i, encara més probablement, no serà fins el 12 o 13 de juliol (quan s'ha de constituir el Parlament balear) quan se sabrà amb certesa en quina direcció s'orientarà Unió Mallorquina: cap al més probable pacte amb l'esquerra o cap a l'improbable acord amb el PP. Tot i això, una vegada constituït el Parlament, la sessió d'investidura podria ben bé fer-se esperar un parell de setmanes més. De fet, de les manifestacions realitzades pels protagonistes de les negociacions, i molt especialment de les d'UM, se'n desprèn que possiblement tant la formació del govern com la constitució dels consells insulars no es tancaran fins la primera o segona setmana d'agost.

Negociacions. Que les negociacions no serien fàcils ni ràpides

tothom s'ho esperava. Però ningú no havia previst els moviments que protagonitza UM i que semblen adreçats a guanyar el màxim de temps per obtenir una posició d'avantatge. Dit en altres paraules, que tant la dreta com l'esquerra arribin al punt d'estar convençuts que qualsevol govern ha de passar necessàriament per concedir a UM la seva reivindicació principal: el control absolut del Consell de Ma-

Previsiblement, aquesta setmana UM decidirà si pacta amb el PP o si ho fa -l'opció més probable- amb l'esquerra.

llorca. Una institució que, fruit de l'insularisme repetidament explicat per M. A. Munar ("Balears no existeix, els consells han de ser el vertader govern de cada illa...") és segur que obtindrà de la comunitat autònoma generosos traspasos de competències que li permetran augmentar moltíssim el seu pressupost, actualment ben migrat. L'estratègia d'UM és clara. Si obté un consell molt ben dotat econòmicament i amb prou competències, els seus dirigents consideren que podran intensificar encara

més la imatge institucional de Munar i d'UM. (Val a dir que UM reivindica les competències previstes a l'Estatut i que cap govern conservador no ha volgut traspassar de veres.) La presidència del Consell durant la passada legislatura ha permès que UM passàs dels 19.000 vots del 1995 als 27.000 de 1999, amb un diputat més. Ara, Maria A. Munar està segura que aquests pròxims quatre anys les possibilitats de creixement per al seu partit es multiplicaran si aconseguix governar un consell amb moltes més competències i doblers. Especialment si envien el PP a l'oposició. Però això, és clar, de moment encara és una incògnita. I és que UM no vol tancar-se -com sempre han dit- cap porta. Per això han establert una complicada i lenta estratègia negociadora que s'inicià el dia 14 de juny.

Aquell dia les converses telefòniques entre UM i PSIB determinaren la primera escenificació del possible pacte de centre-esquerra que es concretà el dia 16 amb la foto al Parlament de tota l'esquerra junta. Tot i ser una reunió molt breu, els presents (PSIB, PSM, EU-Els Verds, Pacte d'Eivissa i l'independent progressista de Formentera) expressaren el desig d'arribar a un acord que posteriorment seria presentat a UM. A més, la posada en escena evidenciava el fàctic acord de convertir el candidat a la presidència pel PSIB, Francesc Antich, en candidat de tot el bloc. Semblava que tot era a punt perquè la reunió entre PSIB i UM, prevista per al dijous dia 24

ARXIU / RAFA GIL

ARXIU / JOAN CELIÀ

ARXIU / JOAN CELIÀ

ARXIU / JOAN CELIÀ

ARXIU / JOAN CELIÀ

Els cinc protagonistes de les negociacions, tota una partida de pòquer política per intentar formar el govern de les Balears. Dalt, d'esquerra a dreta, Jaume Matas, Maria Antònia Munar i Francesc Antich. A sota, Pere Sampol i Eberhard Grosske.

fos el segellament del principi d'acord per formar un govern de centre-esquerra. Però saltà la sorpresa el dia 21 al vespre, quan la comissió executiva d'UM, després d'analitzar els resultats, feia una crida pública al PSM per fer una "lectura en clau nacionalista". És a dir, juntar forces i diputats (PSM, 5; UM, 3) per encarar amb l'esquerra la negociació. Era la primera aturada en sec. El dia 23 es reunien les comissions negociadores nacionalistes i acordaven elaborar un document conjunt de "mínims de país" que qualsevol govern que volgués el suport nacionalista hauria d'acceptar. La reunió del dia 24 entre PSIB i UM s'ajornà. Els nervis començaven a estendre's per tot i ja la sospita que seria una llarga negociació es generalitzava. El dia 25 PSM i UM es reunien novament i tancaven el document. Tot i no fer-se explícit, el fet és que

aquesta mena de bloc nacionalista podria ser una primera passa per anar junts a les eleccions generals. Per altra banda permetria que UM s'asseguràs el control del Consell, amb ajuda del PSM, i que el PSM aconseguís més presència, amb ajuda d'UM, en l'hipotètic govern de centre-esquerra.

Paral·lelament a aquests moviments nacionalistes, el PSIB i EU-Els Verds han anat aproximant posicions. Tot i que l'allunyament ideològic entre EU i UM sempre s'ha vist com el principal entrebanc a un possible govern de centre-esquerra, sembla que ara la col·lecció ecologista i d'esquerra ha donat garanties suficients perquè els nacionalistes de centre no s'espantin per la previsible entrada en el govern d'EU-Els Verds.

El darrer moviment, que sembla una catxa, del joc de cartes va ser el que jugà el PP. Després d'haver

estat demanada oficialment la reunió (UM no acceptà peticions no formals), finalment es reunien les direccions conservadora i d'UM el dia 30. Matas oferí als nacionalistes un pacte "a la canària" que passaria per un increment competencial i més finançament. UM l'escoltà, i en sortir de la reunió Maria Antònia Munar, amb certa ironia, recordà als periodistes que "a Canàries el president és nacionalista". UM demanà que el PP concretàs en un document l'oferta, un text que previsiblement li serà ofert aquesta setmana.

Serà el moment en què totes les cartes estaran sobre la taula i UM tancarà el joc i es decantarà per un o altre pacte. Després, caldrà concretar l'acord. Però això ja serà una altra partida.

Miquel Payeras